

FORMAREA COMITATELOR ÎN BANAT, CRIȘANA, MARAMUREȘ ȘI TRANSILVANIA ÎN SECOLELE XI–XII

ALEXANDRU-FLORIN CIOLTEI*

THE EMERGENCE OF THE COUNTY SYSTEM IN BANAT, CRIȘANA, MARAMUREȘ AND TRANSYLVANIA IN THE 11TH–12TH CENTURIES

***Abstract:** At the beginning of the 11th century, the newly conquered territories had to be organized and included into the Hungarian Kingdom. The first step into incorporating this new land was the challenge of defeating the king's rivals in Banat and Transylvania. During the same century, the conquered regions began being organized into administrative units. The political climate and the internal instabilities led to a series of changes by the end of the century, increasing the efficiency of the Arpadian kings and empowering them with a better administrative, economic and judiciary control. By means of researching the primary sources – various collections of documents –, our paper aims to analyze these particular changes in the development of the administrative-territorial borders within the eastern parts of the realm, namely in Banat, in Crișana, Maramureș and Transylvania.*

***Keywords:** county, medieval document, Transylvania, the realm of Hungary.*

Pentru Regatul Ungariei, secolele XI și XII au reprezentat o perioadă marcată de numeroase conflicte militare și expansiune teritorială, încununată cu mai mult sau mai puțin succes¹. Expansiunea teritorială a atras de la sine și nevoia de centralizare a statului. Astfel, la începutul secolului al XI-lea, în anul 1003, în urma conflictului dintre regele Ștefan I și unchiul său matern Gyula, o bună parte a Transilvaniei intra sub autoritatea regalității². Pe parcursul aceluiași veac, dominația ungară s-a făcut simțită asupra părților nordice, vestice și centrale din Transilvania. Noua autoritate a trebuit să își impună o organizare administrativ-teritorială proprie, înlocuind astfel vechile structuri teritoriale. Ceea ce a rezultat a

---

* Alexandru-Florin Cioltei, drd. al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe Socio-Umane, Bulevardul Victoriei 5–7, 550024, Sibiu, România; email: cioltei_alexandru@yahoo.com.

¹ Pál Engel, *The Realm of St. Stephen. A History of Medieval Hungary, 895–1526* (Londra: I. B Tauris, 2001), 25–65.

² Petru Iambor, *Așezări fortificate din Transilvania (sec. IX–XIII)* (Cluj-Napoca: Argonaut, 2005), 273; Nora Berend, Urbańczyk Przemyslaw and Wiszewski Przemyslaw, *Central Europe in the High Middle Ages Bohemia, Hungary and Poland c. 900-c. 1300* (New York: Cambridge University Press, 2013), 149.

APARIȚIA ORDINELOR MONASTICE CATOLICE ÎN REGATUL UNGARIEI ȘI ÎN TRANSILVANIA ÎN SECOLELE XI–XII

CORINA HOPÂRTEAN*

THE EMERGENCE OF MONASTIC CATHOLIC RELIGIOUS ORDERS IN THE HUNGARIAN REALM AND TRANSILVANIA IN THE 11TH–12TH CENTURIES

Abstract. The development of Catholic monasticism in Western Europe has long been a favored theme for historians all the way from England, France and Germany and, more recently, to Poland, Slovakia, the Czech Republic, Croatia or Hungary. Thus, our study is concerned with the emergence and spread of monastic orders within the Hungarian realm. Caught between two great powers, the German empire and the Byzantine one, Hungary fought to survive and has accepted western Christianity by the 11th century, opening its doors to all its institutional forms. Meanwhile, the great monastic orders were on the path of their own being, the Benedictine one was already on the verge of being reformed, the Premonstratensian and Cistercian ones found leaders to shed light on their *modus vivendi* and Eastern Europe meant a whole new ground to put roots down, available for preaching, for converting heretics, for establishing new monastic communities enjoying royal and aristocratic support, all while benefiting from great privileges and receiving landed estates.

Keywords: monasticism, the Benedictine Order, the Cistercian Order, the Order of the Canon Regulars of Premontré, Hungarian realm, Transylvania.

În secolul al X-lea, ordinul benedictin devenise deja primul ordin monastic al Evului Mediu, reușind să „exporte” nu doar elemente ale creștinismului, ci și noi expresii artistice – cea mai mare realizare fiind utilizarea și răspândirea stilului romanic –, culturale și economice¹. În plus, întemeierile monastice din Evul Mediu, în estul Europei, au fost puse în legătură și cu colonizarea acestui spațiu, context prin care biserica apuseană a identificat o nouă posibilitate de răspândire instituțională². Încă din vremea lui Carol cel Mare, ordinul benedictin devenise cel mai răspândit din regatul său, reprezentând o unificare a conceptului monastic la nivel european³. Regula benedictină avea să devină fundament al *ordos*

---

* Corina Hopârtean, drd. al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Bulevardul Victoriei 5–7, 550024 Sibiu. E-mail: corinahopartean@yahoo.com.

¹ Adrian Andrei Rusu, Ileana Burnichioiu (ed.), *Mănăstirea Bizere*, vol. I (Cluj-Napoca: Mega, 2011), 20. Pentru contribuția benedictinilor la înflorirea stilului romanic vezi și Marcel Pacaut, Jacques Rossiaud, *Epoca romanică* (București: Meridiane, 1982).

² Michael Thalgott, *Die Zisterzienser von Kerz: Zusammenhänge* (München: Südostdeutsches Kulturwerk, 1990), 15.

³ Ibid, 71–72.

DIPLOME REGALE DE DANIE CA IZVOARE PENTRU BIOGRAFIA LUI IANCU DE HUNEDOARA¹

LIVIU CÎMPEANU*

ROYAL CHARTERS AS SOURCES FOR JOHN HUNYADI'S BIOGRAPHY

Abstract. *The military and politic merits of John Hunyadi were rewarded several times by the Hungarian kingship with grants of land (estates, villages, boroughs, towns and castles) and with confirmation charters for his already owned properties. These royal charters contain not only information on the immovable property of the famous warlord, but in their preamble, there are precious details about the early career of John Hunyadi and genuine chronicles of his anti-Ottoman campaigns. The issuers of these charters were Wladislas Jagiello (1440–1444) and Ladislaus of Habsburg, called the Posthumous (1453–1457). There is also an interesting fact that once with the dynasty changed also the political discourse in the preamble of the mentioned charters. Thus, the “repertoire” of Hunyadi’s rewarded deeds of arms was carefully chosen by the king and uncomfortable topics, such as John Hunyadi’s implication in the civil war between the two dynasties, were simply omitted.*

Keywords: *medieval Hungary, John Hunyadi, Wladislas Jagiełło, Ladislaus the Posthumous, biography, medieval sources, charter.*

Iancu de Hunedoara este o figură centrală a istoriografiilor maghiare, române și universale². Din istoriografia maghiară menționăm principalele monografii de

---

¹ Dincolo de disputa istoriografică recentă în legătură cu numele personajului (Ioan vs. Iancu), sunt semnificative însemnările lui Petrus Ransanus, cărturar umanist la Curtea lui Matia Corvinul: în bătălia de la Varna, comandanții oștii creștine erau *Vladislao Poloniae rege ac Ioanne Hunniate Ianco vulgo cognominato*; mai jos, autorul vorbește despre *Vladislai regis Poloniae et Ioannis Ianci laudes*; mai jos, Ransanus arată explicit: *Eo genere Ioannes exortus a maiorum suorum virtute haudquamquam degeneravit. Sunt, qui tria ipsius afferant cognomenta, Iancum, Vaivodam, Hunniatem, sed singulorum ratio est. Qui Iancum dicunt, inepte loquuntur propterea, quod idem repetunt vocabulum ignorantes Valacchorum lingua Ioannis et Ianci nomine significari, hoc solum est inter ea discriminis, quod Iancus Ioannis est diminutivum*, vezi Petrus Ransanus, *Epithoma Rerum Hungararum*, ed. Petrus Kulcsár (Budapesta: Akadémiai Kiadó, 1977), 29, 30 și 34 (citatul *in extenso*). Pornind de la Petrus Ransanus, care și-a cules informația direct de la Matia Corvinul (e imposibil ca regele să nu fi știut sub ce nume era cunoscut tatăl său), preferăm forma Iancu de Hunedoara.

* Dr. Liviu Cîmpeanu, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Bulevardul Victoriei 40, 550024 Sibiu, România. Telefon 0040 269 212604. E-mail: liviucimpeanu@yahoo.com.

² Radu Lupescu, „Istoriografia română și maghiară referitoare la Ioan de Hunedoara (I)”, *Studii și materiale de istorie medie* 26 (2008): 139–162, și Radu Lupescu, „Istoriografia română și maghiară referitoare la Ioan de Hunedoara (II)”, *Studii și materiale de istorie medie* 27 (2009): 311–332.

ORDINUL BUNILOR TEMPLIERI, SAȘII ARDELENI ȘI PRESA DE PROPAGANDĂ LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX

NICOLAE TEȘCULĂ*

THE ORDER OF GOOD TEMPLARS, THE TRANSYLVANIAN SAXONS, AND THE PROPAGANDA PRESS IN THE EARLY TWENTIETH CENTURY

***Abstract.** The Order of Good Templars was founded in 1850 in the United States on a structure modelled on Freemasonry as a fraternal organization for temperance and abstinence, with its members organized in lodges. The Order allowed access equally to men and women, without race discrimination. From the United States, the Order spread to Europe. It also appeared in the evangelical Protestant environment in Transylvania, in major cities such as Sibiu, Brașov, Sighișoara, Bistrița, Orăștie, Sebeș, Mediaș etc.*

The emergence and evolution of the Order in Transylvania was closely linked to the measures of national eugenics promoted by the Saxon elite, especially by the physician Henry Siegmund of Mediaș. To promote the ideas of the Order of Good Templars, the press was used. More specifically, this article refers to the Volksgesundheit (People's Health) magazine and to the Mitteilungen der Großloge Ungarns of the Internationalen Guttemplersordens (IOGT) and the Alkohol-Enthaltungsvereines (AEV) (Announcements of the Grand Lodge of Hungary to the Templars and the Association for Abstinence from Alcohol (AEI), the official bulletin of the Order of Good Templars.

The first publication to which the Order of Good Templars turned to was the Volksgesundheit. The magazine was issued between 1902 and 1911 in Mediaș in the printing press of G.A. Reissenberger, with Heinrich Siegmund, as chief editor and owner.

The second journal appeared between December 1, 1911 and June 1916, in Brașov. It appeared monthly and the editor in charge was Dr. Viktor Ziske, who was a lawyer in Brașov. The publication was printed by the "Schneider & Feminger" brothers.

***Keywords:** abstinence, anti-alcohol movement, eugenics, the Order of Good Templars, magazines, propaganda, Transylvania.*

Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea aduce în planul dezbaterii publice un nou concept și anume cel de eugenie națională, concept care are un rol important în discursul cu privire la viitorul națiunilor și al statelor în Europa și nu numai.

---

* Dr. Nicolae Teșculă, director, Muzeul de Istorie Sighișoara, P-ța Muzeului nr. 1, 545400 Sighișoara, județul Mureș, telefon 0040265771108, e-mail: nicolaetescula@yahoo.com.

O SUTĂ DE ANI DE LA PUBLICAREA BROȘURII *CE SÎNT ȘI CE VOR SAȘII DIN ARDEAL*

VASILE CIOBANU*

ONE HUNDRED YEARS SINCE THE PUBLICATION OF THE BROCHURE *CE SÎNT ȘI CE VOR SAȘII DIN ARDEAL*

Abstract. The article offers a few remarks about the author and the context in which the brochure *Ce sînt și ce vor sașii din Ardeal* was published. On January 8, 1919 a Saxon representative assembly adopted a declaration in which they recognized the Union of Transylvania with Romania, which was decided in the Assembly of Transylvanian Romanians, the majority of the inhabitants in this region, on December 1, 1918. The Saxons were less known in the other territories of Romania after 1918. However, the historian and political man Nicolae Iorga knew them as he had visited their cities and archives. On his proposal, the German-Saxon National Council sent him a text in Romanian of their self-presentation to the Romanians south and east of the Carpathians. In addition, they asked him to handle the publication of the brochure in Bucharest and to write a recommendation foreword. The brochure was published in June 1919 and was distributed intensively throughout the country. The author of the text is not specified and some researchers consider that Iorga wrote the entire text. In his journal the scholar wrote that the journalist Emil Neugeboren was the author of the brochure. His name does not appear on the cover, probably because he did not have a friendly political attitude towards the Romanians in November–December 1918 regarding the issue of Transylvania separation from Hungary and unification with the Romanian state. The author refers to the Saxons' past, their economy, their culture and shows their desiderata from the Romanian state. At the same time, he highlights a new aspect of the attitude filled with understanding towards N. Iorga's national minorities.

Keywords: *The Transylvanian Saxons, anniversary, Nicolae Iorga, propaganda, Emil Neugeboren.*

În iunie 1919, în urmă cu o sută de ani, a apărut la București, în tipografia ziarului *Neamul Românesc*, o broșură despre trecutul, prezentul și aspirațiile sașilor în statul român, ai cărui cetățeni deveniseră odată cu aderarea lor benevolă la Unirea Transilvaniei cu România, în adunarea săsească de la Mediaș, din 8 ianuarie 1919¹.

---

* Dr. Vasile Ciobanu, cercetător științific I, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Bulevardul Victoriei 40, 550024 Sibiu–România, telefon 0040269212604, email: vasileciobanu47@yahoo.com.

¹ Harald Roth, „Die Anschlussklärung der Sachsen Siebenbürgens vom 8. Januar 1919”, în *Loyalitätswechsel und institutioneller Neuanfang. Die regionalen deutschen Minderheiten in Rumänien 1918–1928*, coord. Rudolf Gräf, Daniela Stanciu (Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2018), 103–119.

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE LA TURDA. PUNCTUL VALEA SĂRATĂ

HORAȚIU DORIN GROZA*

ARCHAEOLOGICAL DISCOVERIES IN TURDA. THE [VALEA SĂRATĂ] SALTED VALLEY POINT

Abstract. At about 5 km distance, north-east of Turda, at the interflow confluence of the Salted Valley with a sweetwater brook as a result of a gravel pit excavation, executed without an authorization in 2009, the destruction of an archaeological site was signaled. The area was affected over a surface of about 2.5 ha. The excavated field was situated on a hilltop out of which only the inferior part has been preserved. The depth of exploitation reached about 6–7 m. This intervention destroyed a medieval cemetery which was not pointed out on the archaeological map of Turda. Here there were also discovered numerous artefacts dating back the Roman times, such as ceramic pottery fragments and construction materials (profiled blocks, bricks, tiles, pantiles etc.), most probably reused for the construction of a medieval edifice which was part of a settlement that no longer exists.

Keywords: Turda, The Salted Valley, medieval cemetery, archaeological site, excavation.

În ultimul deceniu, cercetările arheologice preventive din România au luat amploare, fapt datorat în mare măsură unei intense activități în domeniul construcțiilor (de autostrăzi, extinderi de aeroporturi, hipermarket-uri, cartiere rezidențiale, parcuri logistice, depozite, hale industriale, etc.). În acest context s-a înmulțit și numărul descoperirilor arheologice, fiind identificate așezări și necropole ce se întind cronologic din preistorie la epoca modernă. Exceptând descoperirile arheologice provenite din cercetări preventive, supravegheri sau diagnostice arheologice, au existat cazuri în care au fost semnalate și descoperiri întâmplătoare, unele dintre ele de importanță națională¹.

---

* Horațiu Dorin Groza, muzeograf, Muzeul de Istorie Turda, str. Castanilor nr. 5, ap. 1, loc. Turda, jud. Cluj, România; e-mail: grozadoratiudorin@yahoo.com.

¹ Au fost descoperite două tezaure monetare din argint, unul roman compus din 543 de piese (inedit) și altul medieval, ce însumează 440 de monede: Corina Toma, Horațiu Groza, Mariana Andone Rotaru, „Un tezaur monetar din secolul al XVII-lea descoperit la Ceanu Mare (jud. Cluj)”, *Cercetări Arheologice și Numismatice* 4 (2018): 364–385.

CURTEA DOMNEASCĂ DIN TÂRGOVIȘTE. INITIATIVE DE CONSERVARE ȘI CONCEPTE DE RESTAURARE

MINODORA CÎRCIUMARU*

PRINCELY COURT OF TÂRGOVIȘTE. CONSERVATION INITIATIVE AND RESTORATION CONCEPTS

***Abstract.** The Princely Court of Târgoviște represents the most important ensemble of secular architecture in Muntenia (Wallachia), which includes various monuments of the Romanian Middle Ages. The remains of the Princely Court (churches, palaces, wall and defensive towers), the historical prestige of Târgoviște, together with the regaining of the national identity in the modern era, led to the initiation of the first conservation measures in the middle of the 19th century. The purpose of the article is to provide a unitary overview of all the stages of restoration and capitalization of these monuments. From this perspective, the medieval princely space nowadays an open-air museum can be better understood by associating the written history with the image, found in old graphics and photographic representations. It is worth mentioning that the present article includes unpublished sources from the archives of the National Heritage Institute (Historical Monuments Commission Fund and the Historical Monuments Directorate Fund), the “Princely Court” National Museums Complex from Târgoviște and the Romanian Academy Library.*

***Keywords:** The Princely Court of Târgoviște, monument, restoration, conservation, archive, museum valorization*

Cel mai reprezentativ monument istoric al arhitecturii medievale civile din Țara Românească este, fără nicio îndoială, Curtea Domnească din Târgoviște. Târg, oraș-reședință domnească, Cetate de Scaun, Târgoviște a fost cea mai importantă capitală a Valahiei răstimp de aproape trei sute de ani (1418–1714). La începutul secolului al XVIII-lea, înainte de martiriul Brâncovenilor, așadar spre finalul existenței sale istorice, spațiul aulic era reprezentat de componentele arhitecturale firești ale unei curți: palat, biserici, turnuri de apărare, ziduri de incintă, baie, diverse anexe.

Decăderea orașului în plan politic, economic și administrativ a fost evidentă după părăsirea capitalei de către domnie și boierime și s-a reflectat, în timp, nu

---

* Cârciumaru Minodora, Cercetător Științific III, Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească” din Târgoviște, Str. Justiției, nr. 7, Târgoviște, 130014; telefon: 0245/613946, e-mail: minodora.c@gmail.com.

IMPORTANȚA TABLOULUI „SF. SEBASTIAN” (DUPĂ TIȚIAN), DIN PINACOTECA BRUKENTHAL

DANIELA DÂMBOIU*

THE IMPORTANCE OF “ST. SEBASTIAN” PAINTING (AFTER TITIAN), FROM BRUKENTHAL ART GALLERY

Abstract. “*St. Sebastian*” painting in the Brukenthal European Art Gallery in Sibiu (inv. 1202) proves to reproduce the first version of the martyrdom of “*St. Sebastian*”, painted by Titian in 1520 (version considered lost since the end of the 17th century). Since ca. 1520, there are still preserved a few preparatory drawings for the final panel depicting “*St. Sebastian*”, part of the *Polyptych of Resurrection* (also known as “*Averoldi Altar*”, after its commander’s name). The altar was intended to be placed in the Basilica church of *Santi Nazaro e Celso* in Brescia, and was dated and signed by Titian in 1522. There are obvious concordances, and some differences between the first version of “*St. Sebastian*” painting – documentary described –, and its representation on the final panel of the altar in Brescia, items that we analyze in the current study in relation to the painting of “*St. Sebastian*” from Sibiu.

Keywords: *St. Sebastian, Titian, Averoldi Polyptych, martyrdom, iconography.*

Galeria de Artă Europeană a Muzeului Național Brukenthal deține și în prezent tablouri învăluite încă de mister în privința autorului, destinației, provenienței sau istoricului lor. Unul dintre tablourile care au zăcut decenii în depozitele muzeului, departe de atmosfera plină de viață a spațiului expozițional, este o reprezentare a *Sf. Sebastian* (pictură în ulei pe pânză, cu dimensiunile de 141 cm. înălțime și 120,5 cm. lățime, nr. inv. 1202).

Tabloul a fost achiziționat de Baronul Samuel von Brukenthal și a figurat în vechiul catalog al Pinacotecii (*Ältester Katalog*)¹ ca o lucrare a lui Jacopo Tintoretto (Veneția, 1518–1594), identificare care a fost schimbată în catalogul galeriei din 1844² în anonim italian. O jumătate de secol mai târziu, în catalogul

---

* Dr. Daniela Dâmboiu, Muzeul Național Brukenthal, Piața Mare 4-5, Sibiu. Telefon 0040 269 217691/141. E-mail: dana.damboiu@brukenthalmuseum.ro.

¹ *Der älteste handschriftliche Katalog* (Hermannstadt, cca 1800). Biblioteca Brukenthal, mss. 628: „Italienische Schule, III.tes Zimmer, Nr. 17. Jac. Tintoretto, der h. Sebastian”.

² *Die Gemälde-Galerie des freiherrlichen v. Brukenthalischen Museums in Hermannstadt* (Hermannstadt, 1844): „Italienische Schule, III.tes Zimmer, Nr. 90. Von einem unbekanntem Meister, Der heil. Sebastian”.

REPERE BIBLIOFILE DIN COLECȚIA PROTOPOPIILOR GRECO-CATOLICI DIN ORĂȘTIE

GEORGETA DEJU*

BIBLIOPHILE LANDMARKS IN THE COLLECTION OF THE GREEK-CATHOLIC DEANS FROM ORĂȘTIE

***Abstract.** A number of 2397 of old and modern books are preserved at the Centre for the Conservation of the Cultural-Ecclesiastical Heritage of the Diocese of Deva and Hunedoara from Orăștie, most of them being Romanian books. Among these, some foreign prints were the starting point of the current investigation. The samples come from the Romanian Orthodox Parish “Orăștie III”, founded on the core of the ex-residence of the Romanian Deanery United with Rome, Greek-Catholic, Orăștie, disbanded following the decree no. 358/1948. The Register of inventory reveals that, alongside the foreign books, three old Romanian books and two books from Transylvania have been taken from the same collection. The volumes have been printed starting with the 16th century and until the 19th century in the western printing houses of Amsterdam, Frankfurt, Halle, Milan, Paris, Rome, Venice, and Wien, but also in the central and eastern ones, such as Buda, Košice, Pest, Blaj, and Cluj, written in Latin, Hungarian and Romanian. Concerning the themes, the religious papers are predominant, but we have to highlight the presence of some works on lexicography, ancient history, universal history and Romanians' history.*

The investigation of the specimens in the deposit has led to the identification of bookplates, annotations, notes, which bring into attention names of Greek-Catholic clerics and ecclesiastical institutions which once had sheltered a part of those books. We are mentioning the signatures left by Petru Rațiu (1805–1875) and Ioan Bercean (1818–1890), canons of Lugoj, Vasile Erdely (1796–1862), bishop of Oradea, Iuliu Rațiu (1864–1904), dean of Orăștie, Ioan Săbăduș, priest of Pânade, and Petru Paveloniu, cantor at Densuș, as well as the stamp from 1856 of the Greek-Catholic Diocese of Lugoj.

By drawing the attention to this bibliophile fund, we intend to restore the 79 foreign and Romanian old and modern books to the scientific circuit, aiming to reconstruct, even if only partially, a still unknown library.

***Keywords:** library, bibliophily, old book, 16th–19th centuries, Orăștie, dean Iuliu Rațiu, Greek-Catholic.*

Centrul de Conservare a Patrimoniului Cultural-Bisericesc al Episcopiei Devei și Hunedoarei deține o bogată colecție de carte veche și icoane, constituită

---

* Georgeta Deju, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, str. 1 Decembrie, Nr. 39, Deva, România. Telefon: 0254216750. E-mail: georgeta_deju@yahoo.com.

ISTORICUL STRĂZII COLONEL NICOLAE HOLBAN DIN GALAȚI

MARIUS MITROF*

THE HISTORY OF COLONEL NICOLAE HOLBAN STREET IN GALAȚI

***Abstract.** The Galați of 1871, felt the full effect of the porto-franco status granted 35 years before by the prince of Moldavia, Mihail Sturdza, reaching a peak of unprecedented economic and social development. The city had expanded on the hill in what was called the New City, drawing new streets, and the old ones widening, according to the same charter. Among them were the Domnească Street and the Old Vineyards Street, the latter being named Mavramol after the extension of the Mavramol Street that already existed. On either side of these streets, there were extensive properties, some unused, forming in the central area of the fair either uncultivated plains and gardens, with no public value, or large orchards or gardens with the owner's house in the middle.*

Over time, they made connections between the main streets by opening access routes on their property. Such an owner was Major Nicolae Holban who, in 1871, opened a street on his property, to connect the Domnească Street with Mavramol Street. This was called the New Street, and recalled, in 1872, the Holban Street, after the name of the one who gave the land to open the new access.

This paper is about how this street was born and how it evolved, about those who owned properties on it, some of them becoming celebrities dedicated to economy and culture in Galați.

Keywords. Holban, consulate, New Street, Domnească Street, Galați.

Călătorul care trece „Pe sub teii de pe Strada Domnească”¹ din orașul Galați, nu trebuie să rămână indiferent la cele câteva străduțe care fie intersectează strada Domnească, fie se opresc în ea, deoarece va fi uimit să afle că unele dintre acestea mai păstrează parfumul de *belle-époque*, cu case a căror arhitectură amintește de bunăstarea orașului de altădată.

Iacob Lahovary, Iancu Fotea, Nicolae Gamulea, Nicolae Holban sunt numele unor personalități, unele cu o descendență care se pierde în negura timpurilor, care au contribuit la modernizarea României și la dezvoltarea orașului Galați. Sunt, de

---

* Marius Mitrof, istoric, consilier la Direcția Județeană pentru Cultură Galați, Strada Domnească nr. 84, bloc Miorița, ap. 2, 800215 Galați; telefon: +40744843059, e-mail: marius.mitrof@gmail.com.

¹ Titlul unei lucrări a subsemnatului, publicată în *Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane* 21 (2014), 194–210.